

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่” ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผลอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากคนพิการขายลอตเตอรี่ รวม 60 คน การนำเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 60 คน รวมไปถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากคนพิการขายลอตเตอรี่จำนวน 10 คน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการอธิบาย โดยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 เก็บกลับมาเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2552 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้ทำการสัมภาษณ์คนพิการขายลอตเตอรี่จำนวน 10 คน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2552

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนของประชากรคนพิการขายลอตเตอรี่ที่แน่นอน จึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 2,400 คน

(ที่มา: จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์) โดยการสุ่มแจกแบบสอบถามกลุ่มคนพิการชายลอตเตอรีบริเวณหน้ากองสลาก แบบไม่เจาะจงจำนวน 60 คน และรวมไปถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากคนพิการชายลอตเตอรีจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบมีเค้าโครงคำถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งประกอบไปด้วย ส่วนต่าง ๆ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ผู้ที่อยู่ในอุปการะ ภูมิลำเนา (ภาคกลางเหนือใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ) การเข้าสู่อาชีพ ประเภทความพิการ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ เป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการประกอบอาชีพของคนพิการ ประกอบด้วยประเภทของการประกอบอาชีพ แหล่งในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ ผู้สนับสนุนในการประกอบอาชีพ การเปลี่ยนแปลงอาชีพ และอุปสรรคในการประกอบอาชีพ สิทธิทางประกันสังคมที่ผู้พิการชายลอตเตอรีได้รับ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการเข้าถึงบริการประกันสังคมที่ผู้พิการชายลอตเตอรีได้รับ โดยใช้มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) สำหรับตอบคำถามในลักษณะกำหนดค่าให้เลือกตอบ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวเลือก คือ ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการประกันสังคมของผู้พิการชายลอตเตอรี

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงปริมาณ

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์และประเมินผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ผู้ที่อยู่ในอุปการะ ภูมิลำเนา (ภาคกลางเหนือใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ) การเข้าสู่อาชีพ ประเภทความพิการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การเข้าถึงประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่ ปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่ และความต้องการในการเข้าถึงประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่ โดยใช้สถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการประกันสังคมตั้งแต่ 0.15 ขึ้นไป

กรณีที่ค่าผลแตกต่างของค่าเฉลี่ย มากกว่า 0.15 หมายความว่าปัจจัยส่วนบุคคลนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่ แตกต่างกัน

กรณีที่ค่าผลแตกต่างของค่าเฉลี่ย น้อยกว่า 0.15 หมายความว่าปัจจัยส่วนบุคคลนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการประกันสังคมของคนพิการขายลอตเตอรี่ ไม่แตกต่างกัน

การวัดระดับความต้องการใช้คำถามแบบ Rating Scale โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

3 หมายถึง ปัญหามาก

2 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

1 หมายถึง ปัญหาน้อย

การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ยจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จากการใช้เกณฑ์ดังกล่าวในการพิจารณา สามารถกำหนดระดับความต้องการได้
ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง ต้องการประกันสังคมสูง

คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33 หมายถึง ต้องการประกันสังคมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง ต้องการประกันสังคมต่ำ

ส่วนที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษาตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิที่ผู้พิการขายลอตเตอรี่ได้รับ ความต้องการระบบประกันสังคมของผู้พิการขายลอตเตอรี่ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยการตีความและพรรณนาความจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม กับปัญหาและความต้องการของผู้พิการขายลอตเตอรี่ในด้านต่าง ๆ

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาในรูปแบบการบรรยายตามสาระสำคัญที่ได้จากแบบสอบถาม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการบรรยายประกอบตาราง และอภิปรายผลจากข้อสรุปซึ่งได้มาจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง